

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ŽELEZNIŠKEM PROMETU

I UVOD

1 OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJETJE PREDLOGA ZAKONA

Uredbo (ES) št. 1371/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu je bilo potrebno zaradi zagotovitve boljše zaščite potnikov in spodbuditve povečanja deleža potovanja po železnici prenoviti, zaradi česar je bila sprejeta Uredba (EU) št. 2021/782 o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) št. 2021/782), ki se uporablja od 7. junija 2023. Glavni namen tokratnih sprememb Zakona o železniškem prometu (v nadaljnjem besedilu: ZZelP) je tako zaveza držav članic k sprejemu določil, s katerimi bo zagotovljeno izvajanje Uredbe (EU) št. 2021/782.

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju: AKOS) je regulatorni organ, ki opravlja naloge nadzora nad izvajanjem določb ZZelP in na njegovi podlagi izdanimi predpisi in splošnih aktov ter nadzor nad izvajanjem vseh posamičnih aktov in ukrepov, ki jih sprejema na podlagi ZZelP in na podlagi podzakonskih aktov in splošnih aktov. Tako se pooblastilo za izvajanje nalog nadzora, ki ga izvajajo osebe regulatornega organa, izkazuje s službeno izkaznico, ki jo izda minister, pristojen za železniški promet. Do sedaj ZZelP ni vseboval določila, ki bi pomenila pravno podlago za izdajo službene izkaznice, zato se s spremembo ZZelP to odpravlja.

Decembra 2021 je bil v Uradnem listu RS objavljen Zakon o urejanju prostora-ZUreP-3 (v nadaljnjem besedilu: ZUreP-3) in ki se je začel uporabljati 1. 6. 2022, v 41. členu določa, da so državni nosilci urejanja prostora, ne glede na ostale zakona, le ministrstva, ki skrbijo za enotno zastopanje vseh resornih javnih interesov. Do sprejetja ZUreP-3 je naloge izdaje smernic in mnenj ter opravljanja drugih predpisanih nalog pri pripravi občinskih prostorskih aktov kot nosilca urejanja prostora opravljala Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo (v nadaljnjem besedilu: DRSI), v skladu s 13. členom ZZelP. S spremembo zakona se bo dosedanja vsebina določb prilagodila sprejetemu ZUreP-3.

2 CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Poglavitni cilj zakona je zagotovitev izvajanja Uredbe (EU) št. 2021/782. Ključna zaveza iz Uredbe (EU) št. 2021/782 je določitev nacionalnega izvršilnega organa, s katerim se želi zagotoviti oziroma ohraniti visoka raven varstva potrošnikov v železniškem prometu ter opredelitev pravic potnikov. Nacionalni izvršilni organ, ki bo v Republiki Sloveniji regulatorni organ v okviru Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije, bo podrobno spremljal uporabo Uredbe (EU) št. 2021/782 in jo izvrševal na nacionalni ravni ter nadziral izvajanje pravic potnikov ter obveznost prevoznikov za spoštovanje teh.

Pomemben cilj Uredbe (EU) št. 2021/782 je torej zagotovitev pravic potnikov v železniškem prometu ter izboljšati kakovost in učinkovitost storitev železniškega prevoza potnikov, saj lahko to pripomore k povečanju uporabe železniškega prevoza v primerjavi z drugimi načini prevoza. Na področju prevoza potnikov v železniškem prometu je v okviru varstva potrošnikov viden napredek, kljub temu pa je potrebno varstvo pravic potnikov še izboljšati. To se lahko doseže s priznavanjem enakih pravic potnikom v mednarodnem in notranjem železniškem prometu ter zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev za prevoznike v železniškem prometu in enotna raven pravic za potnike. Potniki prav tako morajo prejeti čim bolj točne informacije o svojih pravicah. Cilj je torej izboljšati storitve železniškega prevoza v državi.

S spremembo ZZelP se bo uskladilo z zakonodajo, ki ureja urejanje prostora. S sprejemom ZUreP-3 je izdaja smernic prešla v pristojnost ministrstev, torej MZI in ni več v pristojnosti DRSl, zaradi česar se je uskladilo določbe ZZelP z ZUreP-3.

S sprejetjem ZZelP bo urejeno tudi področje nadzora, ki ga izvaja regulatorni organ. Nadzor nad izvajanjem določb ZZelP opravljajo inšpektor in osebe, ki so zaposlene v agenciji in regulatornemu organu ter imajo za to pooblastilo njenega zakonitega zastopnika. Inšpektor in pooblaščen osebe morajo izpolnjevati pogoje, ki jih predpisuje zakon, ki ureja inšpekcijski nadzor za inšpektorje. Z dopolnitvijo določila, ki ureja nadzor, se določi pravna podlaga, da se pooblastilo za izvajanje nalog nadzora, ki ga izvajajo osebe regulatornega organa, izkazuje s službeno izkaznico, ki jo izda minister, pristojen za promet.

2.2 Načela

Predlagani zakon ne vsebuje novih ali dodatnih načel, ki so bila navedena ob sprejetju zdaj veljavnega ZZelP, zlasti načelo potrebnosti pravnega urejanja, načelo zakonitosti in pravne varnosti.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

S sprejemom spremembe ZZelP se bo zagotovilo izvajanje Uredbe (EU) št. 2021/782, katere namen je zagotoviti učinkovito zaščito potnikov in spodbujanje potovanja po železnici. Uredba (EU) št. 2021/782 kot glavno obvezo državi članici določa določitev nacionalnega izvršilnega organa. Z ZZelP se za ta organ določi regulatorni organ, ki je organiziran v okviru AKOS. ZZelP bo z določitvijo nacionalnega izvršilnega organa določil tudi roke, v katerih se lahko pritoži potnik, ki meni, da so mu kršene pravice iz Uredbe (EU) 2021/782. Določa se tudi subjekt, kateremu poda pisno pritožbo, določijo pa se tudi subjekti, ki so dolžni regulatornemu organu v predpisanem roku predložiti zadevne dokumente in informacije.

Zaradi izboljšave storitev železniškega prevoza potnikov v državi, s priznanjem enakih pravic potnikov v mednarodnem in notranjem železniškem prometu, s čemer bi se zvišala raven varstva potrošnikov, kot tudi zaradi dostopa do potovalnih informacij v realnem času, informacij o tarifah, je oziroma bo potovanje po železnici dostopnejše tudi za tiste, ki so se do sedaj redkeje posluževali take vrste prevoza. Da se olajša potovanje po železnici, bi morali prevozniki v železniškem prometu vsem pristojnim subjektom (organizatorjem potovanj, prodajalcem vozovnic, drugim prevoznikom v železniškem prometu ...) zagotoviti dostop do tovrstnih potovalnih informacij ter možnost rezervacije kot tudi njen preklic.

S spremembo zakona se bodo prilagodila določila ZUreP-3, ki je bil sprejet po zadnje sprejeti spremembi ZZelP, pri čemer se je s sprejetjem UreP-3 določilo, da je nosilec urejanja prostora za državne in občinske prostorske akte samo posamezno ministrstvo. S spremembo ZZelP se bo črtalo določilo v 13. členu, kjer je to nalogo izvajal DRSl.

b) Način reševanja:

Vse predlagane spremembe bodo vključene v predlog zakona

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Ta zakon je usklajen z veljavno domačo zakonodajo in zakonodajo Evropske unije.

č) Usklajenost predloga zakona:

Zakon je bil objavljen na portalu e-demokracija. Zakon je usklajen s strokovno javnostjo. **Pripomb iz e-demokracije smo/nismo prejeli.**

3 OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva.

4 NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona v že sprejetem državnem proračunu ni treba zagotoviti dodatnih sredstev.

5 PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Izjava o skladnosti predloga zakonskega ali podzakonskega akta s pravnim redom EU

1.) Naslov predlaganega akta

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu

Prevod naslova predloga pravnega akta RS v angleščino

""Act Amending the Railway Transport Act"

2.) Enotna identifikacijska oznaka predloga akta (EVA)

2022-2430-0076

ID predpisa

ZAKO8679

ID izjave

1

Datum izjave

(1)

23.02.2023

3.) Skladnost predloga akta s predpisi EU

3.2) Uredbe/odločbe/sklepi, katerih izvrševanje neposredno ali posredno zagotavlja predlog akta

	CELEX oznaka predpisa	Naslov predpisa ter slovenski predpisi, ki se navezujejo na to uredbo/odločbo/sklep	Rok za uskladitev nacionalne zakonodaje	Rok, na katerega se nanaša uskladitev	Je za navedeni rok predlog tega akta v celoti usklajen z uredbo, sklepom ali odločbo? (obrazložitev)
1.	32021R0782	Uredba (EU) 2021/782 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu			DA

4.) Ali je predlog pravnega akta tehnični predpis v smislu člena 8 direktive 31998L0034?

NE

Predlog zakona vsebuje predvsem določbe, ki pomenijo izvajanje Uredbe (EU) št. 2021/782. Rok začetka uporabe uredbe še ni nastopil (7. junij 2023), zato primerjava z drugimi pravnimi sistemi ni mogoča.

Do sprejema zakonodaje, ki bo pomenila izvajanje Uredbe (EU) št. 2021/782, te naloge opravljajo organizacije, primerljive z AKOS:

Hrvaška – Hrvatska regulatorna agencija za mrežne dejavnosti (HAKOM)

Italija - Autorità di Regolazione dei Trasporti (ART)

Madžarska ima samostojni regulatorni železniški organ - Ministry of Technology and Industry - Rail Regulatory Body,

medtem ko so v Republiki Sloveniji regulatorni organi združeni v eni organizaciji, AKOS.

Grčija ima podobno urejeno kot Madžarska in Republika Slovenija; Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων (Regulatory Authority for Railways).

V nekaterih državah članicah opravljajo te naloge organi za zaščito potrošnikov posebne železniške agencije, npr. **Latvija** (Domestic rail passenger transport: Autotransporta Direkcija (Road Transport Administration), International rail passenger transport: State Railway Administration Republic of Latvia).

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMELO SPREJETJE ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) V postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

/

b) Pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

/

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

/

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

/

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

/

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

/

6.6 Presoja posledic za druga področja

/

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Sprejetje ZZelP bodo spremljali Ministrstvo za infrastrukturo, Javna agencija za železniški promet Republike Slovenije in Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

6.9. Podatek o zunanjem strokovnjaku oziroma pravni osebi, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona:

Pri pripravi predloga zakona ni sodeloval zunanji strokovnjak ali pravna oseba.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Zakon je bil objavljen na portalu e-demokracija.

Pri pripravi gradiva so sodelovali SŽ, d.o.o., SŽ-Infrastruktura, d.o.o., SŽ- Potniški promet, d.o.o., Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi predloga zakona ni sodeloval zunanji strokovnjak ali pravna oseba, zato ni bilo stroškov za ta namen.

9. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- mag. Alenka Bratušek, ministrica za infrastrukturo,
- mag. Andrej Rajh, državni sekretar,
- Monika Pintar Mesarič, generalna direktorica Direktorata za kopenski promet.
- mag. Vlasta Kampos Jerenec, vodja Sektorja za železnice in žičnice, Direktorat za kopenski promet,
- Irena Jocif Bošnjak, pravna služba, Ministrstvo za infrastrukturo,
- mag. Petra Glažar, sekretarka, Sektor za železnice in žičnice, Direktorat za kopenski promet.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o železniškem prometu (Uradni list RS, št. 99/15 – uradno prečiščeno besedilo, 30/18, 82/21 in 54/22-ZUJPP) se v 1. členu za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) S tem zakonom se ureja izvajanje Uredbe (EU) št. 2021/782 o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu (UL L 172 z dne 17. 5. 2021 , str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) 2021/782).«.

2. člen

V 2. členu se v prvem odstavku v 23. točki za besedilom »za izvajanje železniških storitev« doda besedilo », v skladu z Uredbo (EU) št. 2021/782 izvajajo naloge nacionalnega izvršilnega in pritožbenega organa pravic potnikov«.

V 28. točki se za besedo »objektov« doda besedilo », vključno železniških postaj,«.

3. člen

V 3. členu se na koncu prvega odstavka doda besedilo »Prevoznik je dolžan spoštovati pravice potnikov, določene v Uredbi (EU) št. 2021/782, ter v njeni Prilogi I, pri čemer zagotavlja minimalne informacije iz Priloge II in standardne storitve, kot so opredeljene v Prilogi III Uredbe (EU) 2021/782.«.

4. člen

V 6. členu se v drugem odstavku besedilo »izvajalec gospodarske javne službe po predhodnem soglasju ministrstva« nadomesti z besedilom »ministrstvo, pristojno za javni potniški promet«.

5. člen

V 9. členu se v petem odstavku za besedo »upravljavec« doda besedilo »po predhodnem mnenju Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo«.

6. člen

V 11. členu se na koncu prvega odstavka doda besedilo »Za izvedbo vzdrževalnih del in vzdrževalnih del v javno korist se investicijska dokumentacija ne izdeluje, razen dokumenta o identifikaciji investicijskega projekta in poročila o izvajanju investicije. Če se pri obnovah, nadgradnjah in gradnjah, ki se izvajajo po postopku vzdrževalnih del v javno korist ugotovi, da gre za več podobnih investicij ali za druge smiselno povezane posamične ukrepe (npr. protihrupni ukrepi, ureditve nivojskih prehodov, intervencijskih ukrepov in

zamenjav v okviru vzdrževanja), ki so po vsebini, zasnovi in obsegu zaključena celota, se lahko združijo v programski projekt, za katerega veljajo isti postopki in merila kot za posamičen investicijski projekt. Vrednost posameznega ukrepa oziroma objekta v programskem projektu ne sme presegati enega milijona eurov.«.

V četrtem odstavku se na koncu zadnje alineje pika nadomesti s podpičjem in se dodata novi alineji, ki se glasita:

- »- upravljanje parkirišč javne železniške infrastrukture, ki ga lahko upravljavec ob predhodnem soglasju ministrstva odda v upravljanje drugi pravni osebi v stoddostni lasti Slovenskih železnic,
- upravljanje železniških postaj, ki ga lahko upravljavec ob predhodnem soglasju ministrstva odda v upravljanje drugi pravni osebi v stoddostni lasti Slovenskih železnic.«.

Za devetim odstavkom se doda nov deseti odstavek, ki se glasi:

»(10) Republika Slovenija kot lastnik javne železniške infrastrukture, brezplačno zagotavlja upravljavcu javne železniške infrastrukture zbirke geodetskih podatkov za potrebe upravljavčevega informacijskega sistema, vključno s podatki o lastnikih nepremičnin v varovalnem progovnem pasu javne železniške infrastrukture. Upravljavec lahko te podatke obdeluje za namen izvajanja obvezne gospodarske javne službe vzdrževanja, obratovanja in obnavljanja javne železniške infrastrukture ter drugih nalog upravljavca iz 11.a in 11.b člena tega zakona ter drugih nalog določenih z zakonom. Upravljavec obdeluje podatke v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.«.

7. člen

V 11b. členu se v prvem odstavku 9. točka spremeni tako, da se glasi:

»9. gospodarjenje in vzdrževanje nepremičnin, na katerih lastninsko pravico država pridobi za namen gradnje JŽI, na način, določen s pogodbo iz drugega odstavka 11. člena tega zakona, na podlagi usmeritev, ki jih za te nepremičnine poda upravljavec nepremičnine.«.

8. člen

V 11c. členu se na koncu dvanajstega odstavka doda besedilo »S tem odstavkom se ne posega v določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe in drugih predpisov, ki urejajo poslovne knjige in letno poročilo upravljavca.«.

9. člen

V 12. členu se v prvem odstavku za besedilom »potreben za« doda besedilo »razvoj in«.

10. člen

V 13. členu se v četrtem odstavku zadnja alineja črta.

Za zadnjo alinejo se dodajo tri nove alineje, ki se glasijo:

- sodelovanje pri izdaji mnenj za posege v progovni in varovalni progovni pas v skladu s strateškimi razvojnimi načrti države (DPN, OPN, ipd.);
- sodelovanje pri odvzemu statusa grajenega javnega dobra iz vidika razvoja železniškega prometa;
- sodelovanje pri izdaji mnenj o sklenitvi pogodbe o ustanovitvi služnosti, ustanovitvi stavbne pravice in zakupne ali najemne pogodbe.«.

11. člen

V 13a. členu se drugi in tretji odstavek črtata.

12. člen

Za 18f. členom se doda nov 18g. člen, ki se glasi:

»18g. člen (varstvo pravic potnikov)

(1) Regulatorni organ kot nacionalni izvršilni organ, odgovoren za pravice potnikov v železniškem prometu, izvaja naloge, potrebne za zagotovitev spoštovanja pravic potnikov v železniškem prometu in je odgovoren za izvajanje Uredbe (EU) 2021/782. Prevozniki, upravljavci postaj, upravljavci, prodajalci vozovnic in organizatorji potovanj brez nepotrebnega odlašanja, najpozneje pa v enem mesecu od prejema zahteve, v ta namen regulatornemu organu na njihovo zahtevo predložijo zadevne dokumente in informacije. V zapletenih primerih lahko regulatorni organ to obdobje podaljša za največ tri mesece od prejema zahteve.

(2) Vsak potnik, ki meni, da so mu bile s strani prevoznika ali upravljavca postaje kršene njegove pravice iz Uredbe (EU) 2021/782, lahko pri prevozniku ali upravljavcu postaje poda pisno pritožbo, in sicer v roku 60 dni od dneva, ko je izvedel za ravnanje ali zoper postopek, za katerega potnik meni, da so bile kršene njegove pravice. Prevoznik ali upravljavec postaje sta dolžna potniku podati pisno obrazloženo odločitev najkasneje v roku treh mesecev od prejema pritožbe. V odločitvi o pritožbi mora biti jasno navedeno na kakšen način in v kakšnem roku se lahko potnik pritoži regulatornemu organu ter kontaktni podatki regulatornega organa. Prevozniki in upravljavci postaj morajo na svojih spletnih straneh ter na vseh postajah in postajališčih objaviti podatke o pravicah potnikov glede vložitve pritožbe in nato o možnosti ter načinu vložitve pritožbe na regulatorni organ.

(3) Brez poseganja v pravice potrošnikov do uporabe alternativnih pravnih sredstev na podlagi Direktive 2013/11/EU Evropskega parlamenta in Sveta, se lahko potnik potem, ko se je neuspešno pritožil prevozniku ali upravljavcu postaj, pritoži regulatornemu organu v najkasneje v treh mesecih po prejetju informacij o zavrnitvi prvotne pritožbe. V informaciji o zavrnitvi pritožbe mora prevoznik ali upravljavec postaj navesti, da je možna pritožba potnika na regulatorni organ. Če potnik v treh mesecih od vložitve pritožbe od prevoznika ne prejme odgovora, ima pravico vložiti pritožbo regulatornemu organu.

(4) Vsak potnik se lahko glede domnevne kršitve Uredbe (EU) št. 2021/782 pritoži regulatornemu organu. Regulatorni organ potrdi prejem pritožbe v dveh tednih po njenem prejemu. Postopek reševanja pritožbe traja največ tri mesece od prejema pritožbe, ki se lahko podaljša na šest mesecev. V takem primeru regulatorni organ potnika obvesti o razlogih za podaljšanje in o času, ki bo predvidoma potreben za zaključek postopka. To obdobje lahko traja več kot šest mesecev samo v primerih, ki vključujejo sodne postopke. Invalidnim osebam in osebam z omejeno mobilnostjo mora biti omogočena enakopravna obravnava.

(5) Pritožbe potnikov o incidentih, ki vključujejo prevoznika, obravnava regulatorni organ. Kadar se pritožba o incidentu navezuje na morebitne kršitve upravljavcev postaj ali upravljavcev infrastrukture, pritožbo rešuje regulatorni organ.

(6) Pri zagotavljanju pravic potnikov regulatorni organ izmenjuje informacije in sodeluje z nacionalnimi izvršilnimi organi drugih držav članic EU.

13. člen

V 24b. členu se na koncu prvega odstavka pika nadomesti z vejico in doda besedilo »pri čemer nadzor nad izvajanjem določb osmega in deveta odstavka 6. člena ter drugega in četrtega odstavka 6a. člena opravlja inšpektorat, pristojen za javni potniški promet.«.

V četrtem odstavku se za besedo »15.f« beseda »in« nadomesti z vejico in za besedo »15.i« se doda besedilo »in 18.g«.

V petem odstavku se na koncu doda besedilo »Pooblastilo za izvajanje nalog nadzora, ki ga izvajajo osebe regulatornega organa, se izkazuje s službeno izkaznico, ki jo izda minister.«.

14. člen

V 30. členu se v tretjem odstavku prva alineja spremeni tako, da se glasi:

»- na podlagi ugotovitev regulatornega organa ne spoštuje pravic potnikov, kot to določa Uredba (EU) št. 2021/782.«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

15 . člen

Z dnem prevzema nalog upravljavca železniškega prevoza potnikov kot to določa Zakon o upravljanju javnega potniškega prometa (Uradni list RS, št. 54/22) začne veljati določilo drugega odstavka 6. člena.

16 . člen.

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

Gre za sklic, s katero se ureja izvajanje Uredbe EU) št. 2021/782 o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu.

K 2. členu

Uredba (EU) 2021/782 določa, da mora država članica zaradi ohranitve visoke ravni varstva potrošnikov v železniškem prometu določiti nacionalni izvršilni organ in pritožbeni organ, ki bo spremljal izvajanje te uredbe. Z dopolnjenim besedilom se tako določi regulatorni organ kot nacionalni izvršilni organ in pritožbeni organ pravic potnikov.

K 3. členu

Z dopolnitvijo 3. člena se določi zaveza prevoznika k spoštovanju določil iz Uredbe (EU) 2021/782 in iz njene Priloge I, ki zajema izvleček iz enotnih pravil za pogodbo o mednarodnem železniškem prevozu potnikov in prtljage (CIV), Priloge II, ki ureja minimalne informacije, ki jih zagotavljajo prevozniki v železniškem prometu in prodajalci vozovnic, ter Priloge III, ki določa minimalne standarde kakovosti storitev.

K 4. členu

Predhodno soglasje k voznemu redu je do sedaj dalo ministrstvo, pristojno za promet, torej Ministrstvo za infrastrukturo. S sprejemom sprememb Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21, 189/21, 153/22 in 18/23), zaradi česar je prišlo do reorganizacije

ministrstva, je področje upravljanja javnega potniškega prometa prešlo na Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo.

K 5. členu

Direkcija RS za infrastrukturo (v nadaljnjem besedilu: DRSI) vodi investicije na javni železniški infrastrukturi, financira izvajanje obvezne gospodarske javne službe, nalog gospodarjenja in drugih nalog upravljavca. DRSI z vidika razvoja javne železniške infrastrukture in nadzora nad razpolaganjem s stvarnim premoženjem države na podlagi predhodnega mnenja zavaruje razpolaganje z javno železniško infrastrukturo.

K 6. členu

Z dopolnjenim predlogom člena, in sicer z združitvijo oziroma povezanostjo več podobnih investicij ali drugih, smiselno povezanih posamičnih ukrepov v programski projekt, bi se dosegla ekonomičnost in pospešitev postopkov. Izvedbo vzdrževalnih del in vzdrževalnih del v javno korist ter obnov je večkrat potrebno izvesti hitro, pri čemer se to lažje doseže s pripravo enega investicijskega dokumenta in ne s posamičnim investicijskim projektom. S tem, da bo dokument samo en, bo pregled teh dokumentov in postopek potrjevanja samo en, s čemer bi se celotni postopek bistveno skrajšal. Z realizacijo predloga bo tudi ukrepanje na terenu hitrejše.

V četrtem odstavku se v okviru obratovanja javne železniške infrastrukture doda nova obveznost, in sicer upravljanje parkirišč javne železniške infrastrukture, kar je v skladu z 10. členom, saj so parkirišča sestavni deli javne železniške infrastrukture, in upravljanje železniških postaj, pri čemer bo lahko upravljavec ob predhodnem soglasju ministrstva upravljanje oddal drugi pravni osebi v stoddotni lasti Slovenskih železnic.

Z dopolnitvijo desetega odstavka se uredi področje, ko upravljavec za opravljanje svojih zakonsko določenih nalog potrebuje tudi podatke o lastnikih nepremičnin v varovalnem progovnem pasu. S tem členom se upravljavcu zagotavlja brezplačen dostop do takih podatkov po vzoru ureditve na nekaterih drugih področjih, npr. ureditve dostopa za distribucijske operaterje po Zakonu o oskrbi z električno energijo (150. člen).

K 7. členu

S tem predlogom se natančneje opredeljuje naloga upravljavca glede nepremičnin, na katerih lastninsko pravico država pridobi za namen gradnje javne železniške infrastrukture. Upravljavec namreč s takimi nepremičninami, za katere je običajno kot upravljavec določeno Ministrstvo za infrastrukturo, DRSI, ne samo gospodari v pomenu, določenem v 11a. členu zakona, temveč te nepremičnine tudi vzdržuje npr. košnja trave. Poleg tega mora biti upravljavec za učinkovito opravljanje svojih nalog ves čas seznanjen, do kdaj upravljavec ne potrebuje zemljišča za namen, za katerega ga je odkupil.

K 8. členu

Z veljavno določbo 12. odstavka je v slovenski pravni red prenešena določba četrtega odstavka 8. člena Direktive 2012/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o vzpostavitvi enotnega evropskega železniškega območja (UL L št. 343 z dne 14. 12. 2012, str. 32), zadnjič spremenjene z Direktivo (EU) 2016/2370 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o spremembi Direktive 2012/34/EU glede odprtja trga notranjih storitev železniškega potniškega prometa in upravljanja železniške infrastrukture (UL L št. 352 z dne 23. 12. 2016, str. 1).

V praksi se je postavilo vprašanje, ali se navedena določba lahko razlaga na način, da vzpostavlja podlago za drugačno obravnavanje izkaza poslovnega izida kot enega izmed računovodskih izkazov in torej dela računovodskega oziroma letnega poročila družbe. SŽ-Infrastruktura, d.o.o. je na podlagi Zakona o družbi Slovenske železnice in akta o ustanovitvi, skladno z direktivami EU, organizirana kot gospodarska družba v pravnoorganizacijski obliki družbe z omejeno odgovornostjo. Kot gospodarska družba je zavezana k spoštovanju Zakona o gospodarskih družbah, ki ureja poslovanje vseh gospodarskih družb, med drugim tudi določil, ki urejajo letno poročilo in poslovne knjige.

Družba mora voditi poslovne knjige in jih enkrat letno zaključiti v skladu z zakonom in slovenskimi računovodskimi standardi ali mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Letno poročilo družbe je

revidirano s strani pooblaščenih revizorjev v skladu z ZGD-1 in ZRev-2. Letno poročilo sprejema nadzorni svet družbe, o delitvi bilančnega dobička oziroma kritju izgube pa odloča ustanovitelj družbe na predlog posloводства in nadzornega sveta.

Ker iz besedila določbe četrtega odstavka 8. člena direktive in določbe dvanajstega odstavka 11.c člena zakona ne izhaja, da bi kakor koli posegala v navedena splošna pravila ZGD-1 o letnem poročilu in poslovnih knjigah, se s predlogom spremembe tega člena odpravlja dvom o njeni pravilni uporabi.

K 9. členu

S strateškimi razvojnimi načrti države DRSI oblikuje državni prostorski načrt in 6-letne načrte investicij. Ključno je, da DRSI iz tega naslova sodeluje pri odločitvah glede možnosti odvzema statusa javne železniške infrastrukture, sicer lahko nastajajo večje dolgoročne finančne posledice, saj upravljavec z vsemi razvojnimi podatki ne razpolaga, niti za njih ni pristojen.

K 10. členu

DRSI na območju naselij na področju umeščanja drugega tira gorenjske, kamniške in dolenske proge zaznava potrebo po zavarovanju prostora za razvoj javne železniške infrastrukture. Izdaja tovrstnih mnenj je po zakonu prepuščena upravljavcu, ki pa izdaja mnenje le na osnovi obstoječe javne železniške infrastrukture, v odvisnosti od osi obstoječega tira. Z vidika zakonodaje upravljavec navaja dejstvo, da nima pravne podlage za preprečitev novogradenj v progovnem in varovalnem pasu, saj novogradnje obravnava le z vidika varnosti železniškega prometa na obstoječi progi.

S črtanjem določila, ki se nanaša na dosedanje pristojnost DRSI glede izdaje smernic in mnenj ter opravljanja drugih predpisanih nalog pri pripravi občinskih prostorskih aktov kot nosilca urejanja prostora, se usklajuje z določili Zurep-3.

K 11. členu

Vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo izvaja DRSI. Vsebina določila je urejena v okviru pogodbe med DRSI in DRI upravljanje investicij, Družba za razvoj infrastrukture, d.o.o., zaradi česar se črta sedanje določilo.

K 12. členu

Z novim 18g. členom se opredelijo zahteve iz 31., 32., 33 in 34. člena Uredbe (EU) 2021/782. Republika Slovenija je določila regulatorni organ, katerega naloge opravlja Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS, kot nacionalni izvršilni organ, kot to zahteva Uredba (EU) 2021/782. V novem členu se določijo pravice potnikov, subjekti, ki so dolžni posredovati regulatornemu organu potrebne dokumente in roki za izvrševanje posameznih pravic in obveznosti. Prav tako se določi obveznost regulatornega organa sodelovati in izmenjavati informacije z nacionalnimi izvršilnimi organi drugih državni članic EU.

K 13. členu

Z dopolnjenim besedilom se razmejijo pristojnosti nadzora nad izvajanjem določb zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, v skladu s sprejetim ZUJPP, na podlagi katerega je pristojnost nadzora glede izdaje in objave voznega reda ter izdaje in objave nadomestnega voznega reda prešla pod inšpektorat, pristojen za javni potniški promet.

Dopolni se tudi pristojnost izvajanja nadzora, ki ga izvaja regulatorni organ glede spoštovanja izvajanja določb, opredeljenih v ZZelP in ki pomenijo izvajanje Uredbe (EU) 2021/782.

Dopolnitev petega odstavka se nanaša na službeno izkaznico pooblaščenih oseb na AKOS. AKOS je regulatorni organ, katerega pooblašcene osebe opravljajo nadzor nad določbami ZZelP. Na podlagi petega odstavka 24b. člena ZZelP in v povezavi s tretjim odstavkom 18. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14) pooblaščen oseb izkazuje pooblastilo za opravljanje nalog inšpekcijskega nadzora s službeno izkaznico, ki jo izda minister, pristojen za področje, na katerem deluje inšpekcija.

K 14 členu

Države članice morajo določiti kazni za kršitev Uredbe (EU) 2021/782 in zagotoviti njihovo izvajanje. Kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. V skladu s 35. členom Uredbe (EU) 2021/782 se tako opredeli kazenska določba s konkretizacijo kršitve.

S predlogom spremembe ZZelP se črta določilo v kazenskih določbah, če prevoznik ne izdela nadomestnega voznega reda in ga ne objavi v predpisanem roku. Hkrati se črta tudi kaznovanje odgovorne osebe prevoznika, ki stori navedeni prekršek. Pravočasno usklajevanje nadomestnega voznega reda je povezano s tehnologijo izvajanja železniškega voznega reda, ki je v pristojnosti upravljavca, to je SŽ-Infrastruktura in je podvrženo večkratnim spremembam, potrebnim zaradi vodenja investicij na javni železniški infrastrukturi, ki so v pristojnosti DRSI. V nadaljevanju so elementi kakovosti železniškega prometa opredeljeni v pogodbo o izvajanju obvezne gospodarske javne službe za potniški promet. Z vidika potnikov so standardi kakovosti storitev opredeljeni v Uredbi (EU) 2021/782. Poleg navedenega je v skladu z Uredbo (EU) 2021/782 potrebno zagotoviti tudi ustrezne informacije, ki jih mora zagotoviti prevoznik, kot to določa Uredba (EU) 2021/782 v Prilogi II. Z navedenim prevzema izvršilno vlogo v pritožbenem postopku AKOS, ki lahko prevozniku naloži kazen, zato bi lahko prišlo do podvajanja glede izvajanja nadzora spoštovanja teh določb.

K 15. členu

Drugi odstavek 6. člena določa, da se obseg storitev obvezne gospodarske javne službe za posamezno voznoredno obdobje določi z voznim redom za potniški promet, ki ga bo po sprejemu spremembe ZZelP, sprejelo ministrstvo, pristojno za javni potniški promet, torej Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo. Določilo prehodne določbe določa prehodno obdobje začetka veljavnosti drugega odstavka 6. člena, ki je pogojeno z dnem prevzema nalog upravljavca železniškega prevoza potnikov.

K 16. členu

S 16. členom se določi začetek veljavnosti zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen (vsebina zakona)

(1) Ta zakon določa pogoje za izvajanje prevoznih storitev v železniškem prometu, storitve, ki so na področju železniškega prometa javne dobrine, ki jih zagotavlja Republika Slovenija (v nadaljnjem besedilu: država) z obvezno gospodarsko javno službo, javno železniško infrastrukturo, njen status in pogoje za dostop nanjo, način uresničevanja pravice do stavke na področju železniškega prometa, ustanovitev, naloge in pristojnosti regulatornega organa, ustanovitev, naloge ter pristojnosti Javne agencije za železniški promet (v nadaljnjem besedilu: agencija).

(2) Ta zakon se ne uporablja za:

- proge, ki so funkcionalno ločene od preostalega železniškega omrežja in so predvidene samo za opravljanje lokalnega, mestnega ali primestnega potniškega prometa;
- zasebno železniško infrastrukturo, ki jo uporablja izključno njen lastnik za lastne prevoze blaga;
- prevoznike, ki izvajajo dejavnost samo na omrežjih iz prve in druge alineje tega odstavka.

(3) Ta zakon prenaša v slovenski pravni red določbe Direktive 2012/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o vzpostavitvi enotnega evropskega železniškega območja (UL L št. 343 z dne 14. 12. 2012, str. 32), zadnjič spremenjene z Direktivo (EU) 2016/2370 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o spremembi Direktive 2012/34/EU glede odprtja trga notranjih storitev železniškega potniškega prometa in upravljanja železniške infrastrukture (UL L št. 352 z dne 23. 12. 2016, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2012/34/EU).

2. člen (pomen izrazov)

(1) V tem zakonu uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

1. »bistvene funkcije upravljanja javne železniške infrastrukture« pomenijo odločanje glede dodeljevanja vlakovnih poti, vključno z opredelitvijo ter oceno razpoložljivosti in dodeljevanja posameznih vlakovnih poti, ter odločanje glede zaračunavanja, določanja in pobiranja uporabnine za uporabo javne železniške infrastrukture;
2. »čezmejni sporazum« pomeni vsako mednarodno pogodbo, sklenjeno med dvema ali več državami članicami Evropske unije ali med državami članicami Evropske unije in tretjimi državami; njegov namen je olajšati opravljanje storitev čezmejnega železniškega prometa;
3. »dostop na javno železniško infrastrukturo« je pravica do njene uporabe pod določenimi pogoji;
4. »investicija v javno železniško infrastrukturo« je nadgradnja obstoječe ali graditev nove javne železniške infrastrukture;
5. »javno-zasebno partnerstvo« pomeni zavezujoč dogovor med javnimi organi in enim ali več pravnimi subjekti, ki niso upravljavec, na podlagi katerega subjekt deloma ali v celoti zgradi oziroma financira železniško infrastrukturo oziroma pridobi pravico za opravljanje funkcij upravljavca za vnaprej določeno obdobje;
6. »licenca« pomeni dovoljenje, ki ga licenčni organ izda prevozniku in s katerim se prizna njegova sposobnost, da kot prevoznik v železniškem prometu opravlja storitve železniškega prevoza; ta sposobnost je lahko omejena na opravljanje posebnih vrst storitev;
7. »licenčni organ« je organ, pristojen za izdajanje licenc iz prejšnje točke;
8. »mednarodni tovarni promet« je prevozna storitev, pri kateri vlak prečka najmanj eno mejo države članice Evropske unije; vlak je lahko sklenjen oziroma razdeljen in različni deli imajo lahko različne odhodne in namembne postaje, pod pogojem, da vsi vagoni prečkajo najmanj eno mejo;
9. »mestni ali primestni promet« pomeni prevozne storitve, katerih glavni namen je zadovoljevanje prevoznih potreb mestnega središča ali urbane aglomeracije, vključno s čezmejno aglomeracijo, in prevoznih potreb med takim središčem ali urbano aglomeracijo in okoliškimi območji;
10. »nadgradnja« javne železniške infrastrukture pomeni večja dela za spremembo obstoječe infrastrukture, ki izboljšajo njeno splošno delovanje;
11. »nadomestna vlakovna pot« pomeni drugo vlakovno pot med istima izhodno in končno postajo, kadar sta vlakovni poti zamenljivi za namene tovornega ali potniškega prometa, ki ga opravlja prevoznik v železniškem prometu;
12. »objekt, ki se uporablja za obratovanje, vzdrževanje oziroma obnavljanje javne železniške infrastrukture« pomeni stavbo, namenjeno upravljanju železniškega prometa, stavbo, ki se uporablja za neposredno opravljanje gospodarske javne službe vzdrževanja, obratovanja in obnavljanja obstoječe javne železniške infrastrukture, ranžirno postajo s pripadajočimi napravami, postajno zgradbo oziroma poslopje, postajo in postajališče oziroma drug objekt ali napravo, ki ju uporablja upravljavec za izvajanje železniških storitev;
13. »objekt za izvajanje železniških storitev« pomeni napravo, vključno z zemljiščem, stavbo in opremo, ki je bila v celoti ali deloma posebej prilagojena za zagotavljanje ene ali več storitev iz točk 2 do 4 Priloge II Direktive 2012/34/EU;
14. »obnavljanje javne železniške infrastrukture« pomeni večja dela za obnovo obstoječe infrastrukture, ki ne spremenijo celotnega delovanja podsistema;
15. »obratovanje javne železniške infrastrukture« pomeni dodeljevanje vlakovnih poti, upravljanje prometa in zaračunavanje uporabnine za uporabo železniške infrastrukture;
16. »okvirna pogodba« je pogodba, ki določa pravice in obveznosti prosilca in upravljavca v zvezi z infrastrukturnimi zmogljivostmi, ki se bodo dodeljevale, in uporabnino, ki se bo zaračunavala v obdobju, ki je daljše od obdobja veljavnosti voznega reda omrežja;
17. »prevozne storitve« v železniškem prometu so prevoz potnikov ali blaga v notranjem in mednarodnem železniškem prometu;
18. »prevoznik v železniškem prometu (v nadaljnjem besedilu: prevoznik)« je pravna ali fizična oseba, ki samostojno opravlja gospodarsko dejavnost, katere glavna dejavnost je izvajanje prevoznih storitev prevozov blaga oziroma potnikov v železniškem prometu in ima za zagotavljanje teh storitev licenco; pri tem mora ta prevoznik zagotoviti vleko vlakov; lahko je to tudi pravna ali fizična oseba, ki samostojno opravlja gospodarsko dejavnost, ki zagotavlja le vleko vlakov;
19. »prevoznik Evropske unije« je prevoznik, ki ima licenco, izdano v državi članici Evropske unije;
20. »program omrežja« pomeni podrobno obrazložitev splošnih pravil, rokov, postopkov in meril v zvezi z zaračunavanjem uporabnine in dodeljevanjem infrastrukturnih zmogljivosti; vsebuje tudi dodatne informacije, potrebne za vložitev prošenj za dodelitev infrastrukturnih zmogljivosti, kot so na primer informacije o infrastrukturnih zmogljivostih javne železniške infrastrukture ter možnih dodatnih in pomožnih storitvah;
21. »prošilec« je prevoznik, mednarodno združenje prevoznikov v železniškem prometu ali druga pravna ali fizična oseba, ki zaradi javnega (država, lokalna skupnost, izvajalec gospodarske javne službe) ali

komercialnega (prevozniki tovora, špediterji in prevozniki v kombiniranem prometu) interesa potrebuje vlakovno pot;

22. »razvoj javne železniške infrastrukture« je načrtovanje železniškega omrežja, finančno načrtovanje in načrtovanje naložb ter gradnja in nadgradnja javne železniške infrastrukture;
23. »regulatorni organ« je organ, ki skrbi za enakopravno obravnavo vseh deležnikov na trgu storitev v železniškem prometu in svobodno konkurenco med ponudniki storitev v železniškem prometu in je pristojen za reševanje pritožb zoper odločitve in ravnanje upravljavca, prevoznikov ali upravljavcev objektov za izvajanje železniških storitev ter opravlja druge naloge, ki jih določa ta zakon ali drug predpis;
24. »storitev mednarodnega potniškega prometa« je storitev potniškega prometa, pri kateri vlak prečka najmanj eno mejo države članice Evropske unije, pri čemer je glavni namen storitve prevoz potnikov med postajami, ki so v različnih državah članicah; vlak je lahko sklenjen oziroma razdeljen in različni deli imajo lahko različne odhodne in namembne postaje pod pogojem, da vsi vagoni prečkajo najmanj eno mejo;
25. »tranzit Republike Slovenije« pomeni prečkanje ozemlja Republike Slovenije brez natovarjanja ali raztovarjanja blaga oziroma brez vstopanja ali izstopanja potnikov na ozemlju Republike Slovenije;
26. »tranzit Unije« pomeni prečkanje ozemlja Evropske unije brez natovarjanja ali raztovarjanja blaga in brez vstopanja ali izstopanja potnikov na ozemlju Evropske unije;
27. »upravljavec javne železniške infrastrukture (v nadaljnjem besedilu: upravljavec)« je pravna oseba, ki je odgovorna za obratovanje, vzdrževanje in obnavljanje javne železniške infrastrukture ter sodelovanje pri njenem razvoju;
28. »upravljavec objekta za izvajanje železniških storitev« pomeni vsako pravno ali fizično osebo, ki opravlja gospodarsko dejavnost, odgovorno za upravljanje enega ali več objektov za izvajanje železniških storitev, ali zadolženo, da zagotavlja prevoznikom v železniškem prometu eno ali več storitev iz točk od 2 do 4 Priloge II Direktive 2012/34/ES;
29. »infrastrukturna zmogljivost« pomeni možnost načrtovanja zahtevanih vlakovnih poti za del javne železniške infrastrukture za določeno obdobje;
30. »vlakovna pot« je infrastrukturna zmogljivost, potrebna za vožnjo vlaka med dvema krajema ob določenem času;
31. »vlakovna pot za določen namen (ad hoc vlakovna pot)« je vlakovna pot iz prejšnje točke, ki se dodeli za posamezne vožnje vlaka glede na proste zmogljivosti infrastrukture;
32. »varnostni organ« je organ, pristojen za naloge v zvezi z varnostjo v železniškem prometu v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja varnost železniškega prometa;
33. »vertikalno integrirano podjetje« je pravni subjekt, v katerem upravljavca nadzoruje pravni subjekt, ki obenem nadzoruje tudi enega ali več prevoznikov, ki opravljajo storitve železniškega prometa v omrežju upravljavca;
34. »vozni red« je tehnološki načrt prevoznika za določeno voznoredno obdobje, ki je izdelan na podlagi voznega reda omrežja;
35. »vozni red omrežja« je akt upravljavca, ki določa vse načrtovane vožnje vlakov in železniškega voznega parka na javni železniški infrastrukturi v obdobju, za katerega velja;
36. »vzdrževanje javne železniške infrastrukture« so dela za vzdrževanje stanja in zmogljivosti obstoječe infrastrukture.

(2) Drugi izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo enak pomen, kot ga določa zakon, ki ureja varnost železniškega prometa.

3. člen

(javni prevoz in prevoz za lastne potrebe)

(1) Prevozne storitve v železniškem prometu opravlja prevoznik kot javni prevoz. Javni prevoz je prevoz potnikov ali blaga, ki je pod enakimi pogoji dostopen vsakomur in ki ga prevoznik opravlja na podlagi sklenjene pogodbe o prevozu.

(2) Prevoz za lastne potrebe je prevoz oseb ali blaga v železniškem prometu, ki ga prevoznik opravlja za potrebe svoje dejavnosti.

(3) Prevozne storitve v železniškem prometu se izvajajo po tržnih pogojih, kolikor ta zakon ne določa drugače.

6. člen

(prevoz potnikov)

(1) Prevoz potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu zagotavlja država kot javno dobrino z obvezno gospodarsko javno službo v obsegu, ki jo določa prometna politika na področju javnega potniškega prometa.

(2) Obseg storitev obvezne gospodarske javne službe iz prejšnjega odstavka za posamezno voznoredno obdobje se določi z voznim redom za potniški promet, ki ga sprejme izvajalec gospodarske javne službe po predhodnem soglasju ministrstva, pristojnega za javni potniški promet v notranjem in čezmejnem prometu. Pri tem ministrstvo, pristojno za javni potniški promet v notranjem in čezmejnem prometu, zagotavlja celovitost in usklajenost sistema javnega potniškega prometa.

(3) Če so potrebe prebivalcev določenega območja večje od ponudbe prevoza, ki je zagotovljen s službo iz prejšnjega odstavka, jih skladno s svojimi potrebami in možnostmi lahko zagotavlja tudi lokalna skupnost tako, da za povečan obseg storitev zagotovi sredstva, ki jih sicer za storitve iz prvega odstavka tega člena zagotavlja država.

(4) Država ali lokalna skupnost zaradi smotrnosti in doseganja večje kakovosti storitev javnega potniškega prometa zagotavlja kot javno dobrino prevozne storitve, ki jih na načelih enotne in celovite ponudbe izvajajo prevozniki v različnih vrstah prometa.

(5) Izvajalec gospodarske javne službe prevozne storitve izvaja s tirnimi vlečnimi in vlečenimi vozili. V primeru okoliščin, ki povzročijo prekinitev železniškega prometa ali ogrozijo varnost železniškega prometa (kot npr. gradnja, obnova, nadgradnja in vzdrževalna dela na javni železniški infrastrukturi, preobremenjena infrastrukturna zmogljivost, resna nesreča, nesreča ali incident oziroma okoliščine iz 7. in 8. člena tega zakona), se lahko prevozne storitve izvedejo s cestnimi motornimi vozili za prevoz potnikov po cesti (v nadaljnjem besedilu: nadomestni prevoz).

(6) Za izvajanje nadomestnega prevoza se uporabljajo določbe zakona s področja prevozov v cestnem prometu, ki urejajo pogoje za izvajanje javnih linijskih prevozov potnikov v notranjem cestnem prometu glede licence, strokovne usposobljenosti voznikov in vrste vozil, ter določbe zakona, ki ureja delovni čas in obvezen počitek mobilnih delavcev ter zapisovalno opremo v cestnem prevozu.

(7) Vozilo za prevoz potnikov, s katerim se opravlja nadomestni prevoz, je na sprednji strani označeno s tablo z napisom NADOMESTNI PREVOZ, v skladu s predpisom, ki ureja oznake in opremo vozil, s katerimi se opravljajo prevozi potnikov v cestnem prometu.

(8) Izvajalec gospodarske javne službe pred začetkom izvajanja nadomestnega prevoza izvajalcu nadomestnega prevoza potnikov izdela vozni red nadomestnega prevoza, ki mora vsebovati seznam vstopnih oziroma izstopnih mest, predvideni čas odhoda in prihoda na oziroma iz nadomestnega vstopnega oziroma izstopnega mesta in podatek o povezavi s konkretnim železniškim voznim redom. Vozni red nadomestnega prevoza se hrani v vozilu, s katerim se izvaja nadomestni prevoz potnikov, v pisni oziroma elektronski obliki z možnostjo izpisa. Ta odstavek ne velja v primeru nastopa okoliščin iz petega odstavka tega člena, ki nastopijo v obdobju manj kot 15 dni pred izvajanjem nadomestnega prevoza.

(9) Nadomestni vozni red mora biti javno objavljen najmanj 15 dni pred začetkom njegove veljavnosti na elektronski oziroma digitalni način (svetovni splet, portal, info monitorji itn.), razen v primerih resne nesreče, nesreče ali incidenta oziroma okoliščin iz petega odstavka tega člena, ki nastopijo v obdobju manj kot 15 dni pred izvajanjem nadomestnega prevoza.

9. člen

(status javne železniške infrastrukture in upravljanje)

(1) Javna železniška infrastruktura so objekti in naprave, potrebni za nemoteno odvijanje javnega železniškega prometa ter pripadajoča zemljišča, ki funkcionalno služijo njihovi namenski rabi.

(2) Javna železniška infrastruktura je grajeno javno dobro v lasti države in se uporablja na način in pod pogoji, določenimi s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi.

(3) Železniški promet na javni železniški infrastrukturi se odvija pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo varnost železniškega prometa. Prevozne storitve v železniškem prometu morajo biti opravljene skladno s predpisi, ki urejajo javni prevoz potnikov in blaga.

(4) Ne glede na določbo drugega odstavka tega člena je na javni železniški infrastrukturi v progovnem pasu in na drugih nepremičninah iz 7. točke prvega odstavka 11.b člena tega zakona mogoče pridobiti stvarno služnost, služnost prehoda ali stavbno pravico na podlagi pravnega posla za gradnjo ter pravico do uporabe na podlagi zakupa ali najema pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo železniški promet in varnost v njem. Stvarno služnost ali stavbno pravico na podlagi pravnega posla je mogoče pridobiti za napeljavo cevovodov, energetskih in komunikacijskih vodov ter namestitev naprav za fiksne in mobilne elektronske komunikacije ter drugih podobnih naprav in objektov v javnem interesu ter za gradnjo drugih objektov in naprav, če se s tem ne posega v rabo javne železniške infrastrukture, kakršna je določena s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi. Na javni železniški infrastrukturi izven progovnega pasu in na nepremičninah iz 8. točke prvega odstavka 11.b člena tega zakona je mogoče pridobiti stvarno služnost ali stavbno pravico na podlagi pravnega posla za napeljavo cevovodov, energetskih in komunikacijskih vodov ter namestitev naprav za fiksne in mobilne elektronske komunikacije ter drugih podobnih naprav in objektov v javnem interesu ter za gradnjo drugih objektov in naprav, če se s tem ne posega v rabo javne železniške infrastrukture, kakršna je določena s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi, služnost prehoda ter pravico do uporabe na podlagi zakupa ali najema pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo železniški promet in varnost v njem.

(5) Pogodbe o ustanovitvi služnosti, ustanovitvi stavbne pravice in zakupno ali najemno pogodbo sklepa z uporabnikom upravljavec na podlagi pogodbe iz prvega odstavka 11.a člena tega zakona.

(6) Država lahko zaradi javne koristi del javne železniške infrastrukture izroči v uporabo lokalni skupnosti, ki to javno infrastrukturo potrebuje za zadovoljevanje potreb prebivalcev svojega območja po javnem prevozu ali zadovoljevanje potreb svojega gospodarstva, ki ga prevoznik noče ali ne more zagotoviti. Javna železniška infrastruktura v tem primeru ostane državna last, država in lokalna skupnost pa s pogodbo, ki jo v posameznem primeru v imenu države na podlagi pooblastila vlade sklene upravljavec, uredita medsebojna razmerja zlasti v zvezi z vzdrževanjem javne železniške infrastrukture in vodenjem prometa na njej ter zagotavljanjem prometne varnosti.

11. člen

(obvezna gospodarska javna služba vzdrževanja, obratovanja in obnavljanja javne železniške infrastrukture)

(1) Vzdrževanje, obratovanje in obnavljanje javne železniške infrastrukture je obvezna gospodarska javna služba.

(2) Gospodarsko javno službo iz prejšnjega odstavka opravlja upravljavec na podlagi pogodbe o opravljanju gospodarske javne službe. Pogodba mora vsebovati elemente iz Priloge V Direktive 2012/34/EU, sklene pa se za obdobje najmanj petih let. O vsebini pogodbe in strukturi plačil, ki so namenjena za financiranje upravljavca, se dogovor sklene vnaprej za celotno pogodbeno obdobje.

(3) Vzdrževanje javne železniške infrastrukture obsega predvsem izvajanje oziroma organiziranje:

- vzdrževalnih del, ki ohranjajo normalno obratovalno sposobnost in zagotavljajo prometno varnost;
- vzdrževalnih del na železniških postajah in postajališčih;
- nadzora nad stanjem javne železniške infrastrukture;
- zagotovitve vzpostavitve prevoznosti prog ob naravnih in drugih nesrečah;
- vzpostavitve, vodenja in vzdrževanja informacijskega sistema, registra infrastrukture in evidenc ter drugih podatkov o javni železniški infrastrukturi in njihovo posredovanje na zahtevo ministrstva oziroma organa v sestavi ministrstva;
- meritev posameznih parametrov ali delov sistema;
- faznih tehničnih pregledov;
- sodelovanja upravljavca pri zakoličbi in pripravi delovišča;
- vzdrževalnih del na javni železniški infrastrukturi v obsegu, ki ga določa letni načrt vzdrževanja;
- zamenjav v okviru vzdrževanja v skladu z 59. točko prvega odstavka 2. člena Zakona o varnosti v železniškem prometu (Uradni list RS, št. 30/18 in 54/21).

(4) Obratovanje javne železniške infrastrukture obsega predvsem:

- dodeljevanje vlakovnih poti;
- določanje višine uporabnine, zaračunavanje in pobiranje uporabnine;

- upravljanje prometa vlakov in zagotavljanje obratovanja javne železniške infrastrukture;
- izdelavo, sprejem, uveljavitev in objavo voznega reda omrežja;
- opravljanje tehnološkega procesa dela na prometnih mestih;
- nadzor nad delom prevoznikov, ki ga zahteva opravljanje dela skladno s tem zakonom in predpisi, ki urejajo varnost v železniškem prometu;
- obveščanje varnostnega organa o sumu kršitve, ki jo je storil prevoznik s svojim ravnanjem v nasprotju z licenco, varnostnim spričevalom ali dodeljeno vlakovno potjo, in obveščanje varnostnega organa in inšpektorata, pristojnega za železniški promet, o kršitvah določb predpisov, ki urejajo varnost v železniškem prometu.

(5) Obnavljanje javne železniške infrastrukture obsega predvsem:

- pripravo predloga načrta obnov;
- izvajanje oziroma organiziranje obnov.

(6) Vlada z uredbo določi način opravljanja gospodarske javne službe iz prvega odstavka tega člena in z upravljavcem sklene pogodbo iz drugega odstavka tega člena.

(7) Upravljavec vzpostavi, vodi in vzdržuje informacijski sistem obnavljanja javne železniške infrastrukture, ki je sestavni del informacijskega sistema in vsebuje podatke ter dokumentacijo o vseh fazah obnov, pri tem pa mora ministrstvu zagotoviti možnost neposrednega vpogleda v stanje obnov in dokumentacijo, ki se vodi v okviru informacijskega sistema. Upravljavec vodi tudi evidenco podatkov o izdatkih za obnavljanje javne železniške infrastrukture.

(8) V primeru motenj v železniškem prometu upravljavec prevoznikom zagotavlja ustrezne in pravočasne informacije. Če prevoznikom odobri dodaten dostop do upravljanja prometa, to stori pod enakimi, vnaprej določenimi in objavljenimi pogoji.

(9) Vsebino in način vodenja informacijskega sistema iz tretjega in sedmega odstavka tega člena natančneje določi minister.

11.b člen (druge naloge upravljavca)

(1) Upravljavec poleg nalog iz 11. in 11.a člena tega zakona opravlja še naslednje naloge:

37. nadzor nad izvajanjem vseh del na obstoječi javni železniški infrastrukturi zaradi zagotavljanja varnosti železniškega prometa;
38. izdaja mnenj za posege v progovni in varovalni progovni pas v skladu z zakonom, ki ureja varnost železniškega prometa;
39. izdelava in objava programa omrežja;
40. zagotavljanje učinkovitosti mednarodnih vlakovnih poti;
41. zagotavljanje konkurenčnosti mednarodnega tovornega prometa;
42. upravljanje z železniškimi postajnimi poslopji in stanovanji v lasti Republike Slovenije, ki so v postajnih poslopjih;
43. upravljanje z nepremičninami v progovnem pasu, ki so v lasti države in niso javna železniška infrastruktura iz prvega odstavka 10. člena tega zakona, razen z nepremičninami, ki so na podlagi drugih predpisov v upravljanju drugih upravljavcev stvarnega premoženja države;
44. upravljanje nepremičnin na železniškem območju, ki so v lasti države in jih na podlagi drugih predpisov ne upravljajo drugi upravljavci stvarnega premoženja države;
45. gospodarjenje z nepremičninami, na katerih lastninsko pravico država pridobi za namen gradnje JŽI, na način, določen s pogodbo iz drugega odstavka 11. člena tega zakona.

(2) Upravljavec opravlja naloge iz tega člena in naloge iz 11.a člena tega zakona na podlagi pogodbe iz drugega odstavka 11. člena tega zakona.

11.c člen (obveznosti in neodvisnost upravljavca v vertikalno integriranem podjetju)

(1) Če upravljavec opravlja svojo dejavnost znotraj vertikalno integriranega podjetja, jo opravlja kot samostojen gospodarski subjekt.

(2) Naloge upravljavca izvaja odvisna družba družbe Slovenske železnice, d. o. o.

(3) Upravljavec ima svoj tričlanski nadzorni svet. Člane nadzornega sveta, ki niso predstavniki delavcev, imenuje vlada, od tega enega člana na predlog ustanovitelja.

(4) Zaradi preprečevanja nasprotja interesov člani nadzornega sveta upravljavca in člani posloводства upravljavca ne smejo biti imenovani v organe vodenja in nadzora drugih odvisnih družb obvladujoče družbe, ki opravljajo prevozne storitve v notranjem in mednarodnem železniškem prometu, niti ne smejo biti zaposleni kot vodilni delavci v kateri od teh družb. Prav tako člani posloводства upravljavca ne smejo biti imenovani v organ nadzora obvladujoče družbe. V organe vodenja in nadzora upravljavca ne morejo biti imenovane osebe, ki so bili člani organa vodenja ali nadzora obvladujoče družbe ali družbe, ki opravlja prevozne storitve v notranjem in mednarodnem železniškem prometu, najmanj eno leto po koncu mandata v organu družbe. V nadzorni svet upravljavca je lahko imenovanih le toliko zaposlenih obvladujoče družbe oziroma odvisnih družb obvladujoče družbe, da ti ob upoštevanju minimalnega dovoljenega kvoruma pri glasovanju ne dosežejo večine. V nadzorni svet ne smejo biti imenovani zaposleni iz družb, ki opravljajo prevozne storitve v notranjem in mednarodnem železniškem prometu.

(5) Nadzorni svet upravljavca preverja pravilnost izvajanja finančne preglednosti in pravila ločenosti ter varnega in varovanega dostopa do informacijskega sistema.

(6) Sestava nadzornega sveta upravljavca in natančnejši pogoji, ki jih morajo izpolnjevati člani nadzornega sveta, se določijo v aktu o ustanovitvi upravljavca.

(7) Če ne pride do nasprotja interesov in je zagotovljena zaupnost informacij, ki so poslovna skrivnost po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, lahko upravljavec za določena dela, ki niso povezana z dodeljevanjem vlakovnih poti in določanjem uporabnine, sklene pogodbo s katerikoli pravno ali fizično osebo, pri čemer ohrani pravico do sprejemanja pomembnih odločitev o teh delih. Upravljavec lahko s prevozniki sklepa pogodbe o sodelovanju, da zagotovi strankam pogodbe koristi, na primer manjše stroške ali boljše delovanje dela omrežja, na katerega se nanaša pogodba. Nadzor nad sklepanjem in izvajanjem pogodb s prevozniki iz prejšnjega stavka opravlja regulatorni organ, ki lahko v utemeljenih primerih predlaga prekinitve pogodb.

(8) Upravljavec, člani posloводства in člani nadzornega sveta upravljavca ne smejo imeti nobenih neposrednih ali posrednih poslovnih deležev v katerikoli odvisni družbi družbe Slovenske železnice, d. o. o., ki opravlja prevozne storitve v notranjem in mednarodnem železniškem prometu. Člani posloводства in vodilni delavci upravljavca, ki odločajo o bistvenih funkcijah upravljanja infrastrukture, ne smejo prejeti nobenih plačil, vezanih na uspešno poslovanje nobenega drugega pravnega subjekta vertikalno integriranega podjetja, ali plačil, povezanih s finančno uspešnostjo posameznih prevoznikov v železniškem prometu.

(9) Upravljavec mora zagotoviti omejenost dostopa do informacij, ki se nanašajo na dodeljevanje vlakovnih poti, zaračunavanje uporabnine, izdelavo voznega reda omrežja in upravljanje prometa, če ima skupen informacijski sistem z drugimi subjekti znotraj vertikalno povezanega podjetja. Dostop do teh informacij je omogočen le pooblaščenemu osebju upravljavca in jih ni dovoljeno pošiljati drugim subjektom v vertikalno povezanem podjetju.

(10) Upravljavec in Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo morata prek odbora iz trinajstega odstavka tega člena pred sprejetjem poslovnega načrta upravljavca prosilcem, na prošnjo pa tudi potencialnim prosilcem, omogočiti dostop do ustreznih informacij o njegovi vsebini in možnost, da mu sporočijo svoje mnenje v zvezi s pogoji za dostop do javne železniške infrastrukture, za njeno uporabo in v zvezi z njenimi značilnostmi, zagotavljanjem in razvojem. Upravljavec mora mnenja prosilcev pri pripravi dolgoročnega načrta vzdrževanja in obnavljanja v največji možni meri upoštevati, vzdrževanje pa mora načrtovati nediskriminatorno.

(11) Upravljavec mora vsaj en mesec pred podpisom pogodbe iz drugega odstavka 11. člena tega zakona na svoji spletni strani objaviti osnutek pogodbe ali vsaj bistvene elemente pogodbe tako, da lahko prosilci pred podpisom podajo svoje mnenje. Upravljavec mora sklenjeno pogodbo objaviti na svoji spletni strani najpozneje v enem mesecu po sklenitvi.

(12) Vlada z ustreznim načinom financiranja nalog upravljavca po pogodbi iz drugega odstavka 11. člena tega zakona zagotovi, da izkaz uspeha upravljavca infrastrukture, pod normalnimi pogoji poslovanja in v primernem obdobju, ki ni daljše od petih let, vsaj uravnoteži prihodke upravljavca iz uporabnine, presežkov iz drugih komercialnih dejavnosti, nepovratnih prihodkov iz zasebnih virov in proračunskih

sredstev, vključno s predplačili države, kadar je to v skladu z zakonodajo, ki ureja področje javnih financ, z odhodki upravljavca za opravljanje njegove dejavnosti. Vlada lahko od upravljavca zahteva, da v primeru, ko je železniški promet konkurenčen drugim načinom prometa, uravnoteži svoje prihodke in odhodke s prihodki iz uporabnine brez financiranja iz državnega proračuna.

(13) Upravljavec mora z organom, pristojnim za vodenje investicij, prevozniki in prosilci vzpostaviti stalen odbor za usklajevanje potreb na področju železniške infrastrukture. Upravljavec lahko k sodelovanju v odbor povabi predstavnike uporabnikov storitev železniškega prometa in predstavnike lokalnih skupnosti. Regulatorni organ lahko v odboru sodeluje kot opazovalec. Upravljavec mora zagotoviti, da se v odboru usklajujejo naslednje vsebine:

- potrebe prosilcev glede vzdrževanja in razvoja zmogljivosti železniške infrastrukture;
- vsebina k uporabnikom naravnanih ciljev uspešnosti upravljavca, določenih v pogodbi iz drugega odstavka 11. člena tega zakona in spodbud upravljavcu iz prvega odstavka 15.f člena tega zakona in njihovo izvajanje;
- vsebina in izvajanje programa omrežja;
- vprašanja intermodalnosti in interoperabilnosti;
- vsa druga vprašanja, povezana s pogoji za dostop, uporabo infrastrukture in kakovostjo storitev upravljavca.

(14) Odbor iz prejšnjega odstavka se sestaja najmanj enkrat letno v skladu s smernicami, ki jih pripravi in objavi upravljavec po posvetovanju z zainteresiranimi stranmi iz prejšnjega odstavka. Upravljavec na svoji spletni strani ažurno objavlja pregled dela odbora. Usklajevanje v tem odboru ne posega v pravico prosilcev do vložitve pritožbe pri regulatornem organu.

(15) Upravljavec se včlani v evropsko mrežo upravljavcev infrastrukture.

13. člen **(strategija razvoja javne železniške infrastrukture)**

(1) Cilji in naloge strategije razvoja javne železniške infrastrukture in vzdrževanja javne železniške infrastrukture se po posvetovanju z zainteresiranimi stranmi natančneje določijo v strategiji razvoja javne železniške infrastrukture, samostojno ali v okviru razvoja celotnega področja prometa (v nadaljnjem besedilu: strategija razvoja), ki jo sprejme Vlada Republike Slovenije za obdobje najmanj petih let in se objavi na spletni strani.

(2) S strategijo razvoja se v zvezi z investicijami v javno železniško infrastrukturo in vzdrževanjem javne železniške infrastrukture podrobneje določijo vrstni red prednostnih nalog investicij v javno železniško infrastrukturo in vzdrževanja javne železniške infrastrukture, viri sredstev za njihovo uresničitev ter dinamika in obseg uresničevanja posameznih nalog v načrtovalnem obdobju. Določitev prednostnih nalog mora temeljiti na prometno-političnih in razvojnih ciljih ob upoštevanju objektivnih prometnih, tehničnih, ekonomsko-finančnih in okolje-varstvenih merilih.

(3) Na podlagi strategije razvoja prometa v Republiki Sloveniji in nacionalnega programa upravljavca, gospodarska družba iz 13.a člena tega zakona in Direkcija Republike Slovenija za infrastrukturo izdelajo predlog šestletnega načrta vlaganj v železniško infrastrukturo, ki ga ministrstvo združi z načrti vlaganj v drugo prometno infrastrukturo, uskladi in kot enoten šestletni operativni načrt vsako leto predloži v potrditev vladi, skupaj s poročilom o realizaciji.

(4) Naloge Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo so:

- opravljanje nalog razvoja javne železniške infrastrukture;
- opravljanje strokovno tehničnih, organizacijskih, razvojnih in upravnih nalog s področja gradenj in nadgradenj javne železniške infrastrukture;
- financiranje obveznih gospodarskih javnih služb na področju železniškega prometa, ([delno prenehala veljati](#));
- priprava pogodb za izvajanje obveznih gospodarskih javnih služb na področju železniškega prometa; ([delno prenehala veljati](#));
- preverjanje porabe sredstev, ki jih Republika Slovenija zagotavlja za izvajanje obveznih gospodarskih javnih služb na področju železniškega prometa;
- priprava pogodb za gospodarjenje z javno železniško infrastrukturo in izvajanje drugih nalog upravljavca skladno s tem zakonom in financiranje izvajanja navedenih nalog;

- preverjanje upravljavca glede sklepanja in financiranja pogodb za gospodarjenje z javno železniško infrastrukturo in izvajanje drugih nalog upravljavca, določenih v 11.b člena tega zakona;
- preverjanje izvajanja postopkov upravljavca pri uveljavljanju odškodnin iz naslova zavarovanja javne železniške infrastrukture;
- preverjanje izvedbe postopkov upravljavca v primeru izrednih dogodkov s finančnimi posledicami na javni železniški infrastrukturi;
- preverjanje izvedbe postopkov upravljavca s finančnimi posledicami v skladu s sklenjenimi pogodbami, financiranimi iz proračuna;
- strokovni nadzor nad porabo sredstev glede izvajanja določb iz pete alineje tretjega odstavka 11. člena tega zakona in nad omejenim dostopom iz devetega odstavka 11.c člena tega zakona;
- izdaja smernic in mnenj ter opravljanje drugih predpisanih nalog pri pripravi občinskih prostorskih aktov kot nosilca urejanja prostora.

(5) Inženiring v javno železniško infrastrukturo, potreben za izvajanje strategije razvoja javne železniške infrastrukture, obsega zlasti:

- pripravo, organiziranje in koordinacijo investicij v vseh fazah investicijskega procesa;
- organiziranje in izvajanje revizij projektne dokumentacije.

13.a člen (investicije)

(1) Inženiring iz petega odstavka prejšnjega člena za investitorja izvaja gospodarska družba, ki jo določi Vlada Republike Slovenije, da kot notranji izvajalec za državo, njene organe in pravne osebe javnega prava opravlja storitve investicijskega inženiringa. Edini ustanovitelj in družbenik te družbe je Republika Slovenija. Poslovni delež družbe se ne more deliti ali prenesti na drugo osebo.

(2) Družba iz prejšnjega odstavka vzpostavi in vodi informacijski sistem vodenja investicij v javno železniško infrastrukturo, ki vsebuje podatke in dokumentacijo o vseh fazah investicij, pri tem pa mora ministrstvu zagotoviti možnost neposrednega vpogleda v stanje investicij in dokumentacijo, ki se vodi v okviru informacijskega sistema.

(3) Minister natančneje določi vsebino in način vodenja informacijskega sistema iz prejšnjega odstavka.

24.b člen (nadzor)

(1) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov opravlja inšpektorat, pristojen za železniški promet, razen, če je v tem zakonu določeno drugače.

(2) Izpolnjevanje pogojev glede voznega osebja in vozil za izvedbo nadomestnega prevoza iz šestega odstavka 6. člena tega zakona nadzoruje inšpektorat, pristojen za promet.

(3) Izpolnjevanje pogojev izdanih licenc v skladu s 16. členom tega zakona, nadzoruje agencija.

(4) Izvajanje določb osmega odstavka 11. člena, 3. točke prvega odstavka 11.b člena, prvega, četrtega, sedmega, osmega, devetega, desetega in enajstega odstavka 11.c člena, 11.č člena, šestega, osmega in desetega odstavka 15. člena, 15.a, 15.b, 15.č, 15.d, 15.e, 15.f in 15.i člena tega zakona, in na njihovi podlagi izdanih podzakonskih aktov, nadzoruje regulatorni organ.

(5) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona opravlja inšpektor in osebe, ki so zaposlene v agenciji in regulatornemu organu ter imajo za to pooblastilo njenega zakonitega zastopnika (v nadaljnjem besedilu: pooblaščenec osebe). Inšpektor in pooblaščenec osebe morajo izpolnjevati pogoje, ki jih predpisuje zakon, ki ureja inšpekcijski nadzor za inšpektorje. Pooblaščenec osebe izvajajo svoje naloge ob smiselni uporabi zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor.

(6) Organi iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka opravljajo naloge prekrškovnega organa na področju izvajanja nadzora.

30. člen

(1) Z globo od 3.000 do 20.000 eurov se kaznuje za prekršek prevoznik, ki izvaja prevozne storitve v železniškem prometu:

- brez dodeljene vlakovne poti ali ravna v nasprotju s pogoji, pod katerimi mu je dodeljena (prvi in osmi odstavek 15. člena);
- brez licence ali ravna v nasprotju s pogoji, pod katerimi mu je ta dodeljena (prvi in sedmi odstavek 16. člena).

(2) Z globo od 400 do 2.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba prevoznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 2.000 do 20.000 eurov se kaznuje za prekršek prevoznik, če:

- ne izdela nadomestnega voznega reda in ga ne objavi 15 dni pred začetkom njegove veljavnosti (osmi in deveti odstavek 6. člena).

(4) Z globo od 400 do 1.000 eurov se kaznuje odgovorna oseb prevoznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

VI. PRILOGA:

MSP test

Predlagatelj predpisa: Ministrstvo za infrastrukturo EVA: 2022-2430-0076	Presoja učinkov na gospodarstvo (MSP test)
	Datum vnosa: 22.02.2023
	Datum spremembe: 22.02.2023

Povzetek izvedene presoje vplivov predpisa na gospodarstvo:

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu

Ocena učinkov predlaganih alternativ

I. Analizirane alternative	
Naziv alternative	Izbrana alt.
Alternativa 1: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu	Da

OBRAZLOŽITEV:

Predlog predpisa nima vpliva na gospodarstvo.

OBVEZNOSTI (NA LETNI RAVNI)	SKUPNI PREDVIDENI STROŠKI
/	/
SKUPAJ	/

Povzetek analize Alternativa 1

Naziv alternative:	Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu
Opis alternative:	Predlog predpisa nima vpliva na gospodarstvo.

1. Neto stroški na gospodarstvo

Vrsta stroškov	Skupaj
Enkratni stroški	/
Periodični stroški	/
SKUPAJ	/

2 Kvalitativni učinki alternative 1

Kako predlog predpisa vpliva na pravno varnost?	Nima vpliva
Obrazložitev:	
Kako predlog predpisa vpliva na nelojalno konkurenco?	Nima vpliva
Obrazložitev:	
Kako predlog predpisa vpliva na problematiko dela na črno in sivo ekonomijo?	Nima vpliva
Obrazložitev:	
Kako predlog predpisa vpliva na produktivnost?	Nima vpliva

Obrazložitev:	
Kako predlog predpisa vpliva na delovne pogoje, naložbe v kadrovske vire oz. nove zaposlitve?	Nima vpliva
Obrazložitev:	
Kako predlog predpisa vpliva na naložbe v raziskave in razvoj?	Nima vpliva
Obrazložitev:	

3 Najprej pomisli na male - alternativa 1

Ali in na kakšen način ste uporabili delne ali popolne oprostitve obveznosti za mikro, mala in srednja podjetja?
Obrazložitev: Nima vpliva na gospodarstvo.
Ali je za mikro, mala in srednja podjetja načrtovano dovolj časa za prilagoditev na nove obveznosti (daljša prehodna obdobja)?
Obrazložitev: Nima vpliva na gospodarstvo.
Ali in na kakšen način so obveznosti, kot npr. poročanje, vodenje evidenc, za mikro, mala in srednja podjetja prilagojene oziroma poenostavljene v primerjavi z ostalimi večjimi subjekti?
Obrazložitev: Nima vpliva na gospodarstvo.
Ali in na kakšen način so za mikro, mala in srednja podjetja postopki nadzora prilagojeni oziroma poenostavljeni?
Obrazložitev: Nima vpliva na gospodarstvo.
Ali so za mikro, mala in srednja podjetja uvedene znižane pristojbine, davčne olajšave in podobne oblike privilegiranega pristopa?
Obrazložitev: Nima vpliva na gospodarstvo.